

פחד דוד

פרשת שמות
י"ט טבת
תשע"ח
902

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלובן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי חיים פינטו זע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 4:14 | 4:28 | 4:20 | 4:35

מוצאי שבת 5:29 | 5:31 | 5:28 | 5:32

רבינו תם 6:07 | 6:08 | 6:06 | 6:09

משכיל לדוד

כל התורה שמותיו של ה'

רצון התלמידי חכמים, שאפילו מבלי להשתמש בקבלה מעשית מקיים ה' את רצונו.

מדוע אם כן אין לנו מתפעלים ומושפעים משמותיו של ה' כשאנו לומדים תורה ומקיימים מצוות?

נראה שזה מחמת מה שבארנו במקום אחר, שכשהאדם עדיין נמצא בדברים שהם הבלי עולם הזה ולא מתנתק מהם, נאטמות אוזניו וחושיו. וכן היה אצל דתן ואבירם, שאף שראו את הנס שמשם הרג את המצרי בשם המפורש, לא התפעלו מזה, כי היו בעלי עבירה ולשון הרע. ומי שדבוק בהבלי העולם הזה וקל וחומר בדברי עבירה, אין לו אפשרות להתפעל ולהאמין בה' ובמשה עבדו.

ואמנם הניסיונות שמביא עלינו העולם הזה הם גדולים וחזקים, ורבים נופלים ברשת זו. הנה, לפני זמן פגשתי נער שהדרדר, ולבושו כאחד הריקים מיושבי הקרנות. אותו נער הינו בנו של רב גדול, ובעוונות לא סבל לעמוד מול הניסיונות הגדולים, והרבה צער היה לי לראות אותו בכזה מצב. מכל מקום צריך למסור את נפשנו להתרחק מהבלי העולם הזה בשביל שיהא ליבנו פתוח לתורתו, לאהבתו וליראתו של ה'. או אז נוכל להיות מושפעים ומתפעלים משמותיו של ה'.

כל זאת למדתי מנסיעה ארוכה שנסעתי מישראל דרך ניו יורק לבואנוס איירס שבארגנטינה בשביל להיות סנדק בברית מילה. כשעלינו למטוס בניו יורק נאספה שם ערימת שלג, ולא יכולנו לנוע כלל. כך ישבנו שש שעות, וחשבת שכל הנסיעה הארוכה מישראל לניו יורק תהיה לריק, אם חלילה לא נספיק להגיע לברית. אמנם ידעתי שהם יחכו לי במשך כל היום, אבל אם אחר ולא אספיק להגיע עד סוף היום, אפסיד את המצווה ותמצא נסיעתי לשווא. התפללתי אל ה' שלכל הפחות אגיע עד סוף היום, ואכן הספקתי בחסדי ה' להגיע סמוך לשקיעה ועשינו את הברית בזריזות, וזכיתי להיות הסנדק.

בגמר הברית התפללנו תפילת ערבית וחזרנו בדרכינו לניו יורק ומשם לישראל. וחשבת לעצמי, כמה מסירות נפש השקענו לשם קיום מצוה אחת. ומכאן לנו למדים את גודל מסירות הנפש שעלינו לעשות עבור כל מצוה ומצוה.

ואלו הבחורים המתחזקים ועוובים את כל הבלי העולם הזה, בו שקועים שאר בני גילם שבשוק, ומתוך ייסורים, הכנעה, דחקות וקבלת עול רבותיהם באים ללמוד תורה במסירות נפש, ודאי שישלם להם ה' את גמולם. ועליהם נאמר "מה רב טובך אשר צפנת ליראך" (תהלים לא, כ).

ובאחת מנסיעותי ראיתי בחור שישב כל זמן הטיסה, כאשר מולו המסך שמראה סרט ובמשך שלש שעות, בכל שעת הקרנתו של הסרט, הוא ישב כשראשו מושפל ועיניו עצומות לבל יראה חלילה את תומאת הסרט. ואף שמדי פעם התגבר עליו היצר הרע להרים את ראשו, מיד התחזק והשפיל את ראשו שוב, וודאי שזכותו רבה אצלו ה'.

"ויאמר מי שמך לאיש שר ושופט עלינו הלהרגני אתה אומר כאשר הרגת את המצרי ויירא משה ויאמר אכן נודע הדבר" (שמות ב, יד)

דברים אלו אמרו דתן ואבירם (ע"י נדרים סד, ב) למשה רבנו כשהוכיח אותם על כך שהכו זה את זה, ושאלוהו האם רוצה להורגם כאשר הרג את המצרי.

וכתב רש"י "הלהרגני אתה אומר, מכאן לנו למדים שהרגו בשם המפורש". ויש לשאול, אם דתן ואבירם ראו את משה הורג את המצרי בשם המפורש, האיך העיזו להתרים כנגד משה רבנו ולהחזיק פנים, הרי הם ראו את גודל מעלתו, שהרג אדם רק בהבל פיו.

והנה, לא רק שם המפורש שבו השתמש משה להרג את המצרי הוא בבחינת שמותיו של ה' יתברך, אלא כל תיבה ותיבה היא בבחינת שמותיו של ה' (זוהר ח"ב קכד, א הקדמת הרמב"ן על התורה). ומכאן גודל החיוב להגות בתורה ובאותיותיה, כי גודל מעלתה שכל כולה שמותיו של ה'. כשלומדים את המשנה (ב"מ ב, א) "שנים אוחזין בטלית", אז ודאי שמדברים על הטלית שנים אוחזים בה ומתווכחים עליה, אבל בעצם זה שמות ה' ממש.

פעם שאלני יהודי אם אני יודע להגות את שם המפורש, ואמרתי לו כן.

אותו אדם התפעל ומיאן להאמין. ואמרתי לו, הנה כל ברכה שאומרים "ברוך אתה ה' א-להינו מלך העולם" זהו שם המפורש ממש. וצריך לדעת שקבלה מעשית אינה דווקא בצירופי שמות ובכוונות עמוקות על פי תורת הסוד, אלא כל מצוה ומצוה, וכל דבר תורה שאדם מתאמץ בו לפי כוחו ומבינו בהשגתו, וכן כל תפילה שאדם מכוון בה לפי דרגתו והשגתו, ויחוד ה' כשאומרים "שמע ישראל ה' א-להינו ה' אחד" (דברים ו, ד), הם ממש קבלה מעשית בהתגלמותה ושמות המפורשים של ה'.

ומעשה נורא היה בצרפת עם הרופא שלי, שמלבד היותו אחד מבכירי הרופאים בצרפת, הוא גם בעל תשובה אמיתי שקובע עיתים לתורה במסירות נפש ואינו עוסק ברפואה באלו הזמנים בשום פנים ואופן. פעם אירע שחברו לרפואה שגם הוא יהודי, חלה במחלה הנוראה בעוצמה חזקה וממאירה. את המחלה גילו בשלב מאוחר, כך שברור היה לפי כל התחזיות שימיו ספורים. הרופא שלי ניגש אליו לבקר אותו ויעץ לו, שאמנם על פי דרך הטבע ממחלה קשה כזו מתים רחמנא ליצלן, אבל אולי ה' שלח לו את המחלה הזו בשביל שהוא יתחזק בתורה, ועל ידי כך הוא יזכה לחיים.

הרופא החולה האזין לעצה, קיבל אותה ואף יישם אותה. הוא התחיל לקבוע עיתים לתורה ולהתחזק במצוות. וראו זה פלא, לאחר חודשים נרפא מהמחלה לגמרי. היה זה נס גלוי ומפעים בעוצמתו, וכל הרופאים אמרו שלא היה מעולם אדם שקם לחיים מזו מחלה.

נס זה הוא מכוח התורה ממש. שהרי התורה הקדושה היא קבלה מעשית ומסוגלת לחולל פלאות וניסים כאלו. כמו שכתוב (תהלים קמה, יט) "רצון יראיו יעשה", דהיינו

הילולא דצדיקיא

יט - רבי אברהם שמואל בנימין סופר

כ - רבי משה בן מימון הרמב"ם

כא - רבי מצליח מזוז הי"ד

כב - רבי שמואל הלך

כג - רבי אברהם פלאגי

כד - רבי שלום עראקי

כה - רבי שלמה מאזוז

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

הפיקח הוא למעשה בעל מום

"ויאמר ה' אליו מי שם פה לאדם או מי ישום אלם או חרש או פיקח או עיוור הלוא אנכי ה'" (שמות ד, יא)

ראש ישיבת חכמי לובלין, רבי מאיר שפירא מלובלין זצ"ל נכנס פעם אחת אל האדמו"ר ה'אמרי אמת' מגור זצ"ל, בכדי להתייעץ עמו על אדם מסוים מחסידי גור שהציעו לו לקחתו לתפקיד משגיח בישיבתו 'חכמי לובלין'. הוא ביקש לברר אם טוב הדבר לפני ה'אמרי אמת' והאם הוא חושב שמתאים אותו אדם לתפקיד בכדי שיהיה לעזר לאותם בחורים בני עליה שחפצים להתעלות ולעלות בסולם המידות ויראת שמים.

ה'אמרי אמת' מגור ענה לו מאוד בקיצור, ואמר לרבה של לובלין: "הוא הרי פיקח"! ויותר לא הוסיף.

רבה של לובלין יצא בהרגשה טובה, כשהבין מדברו של האדמו"ר שלכאורה הוא תומך באותו אדם לכהן כמשגיח רוחני בישיבתו.

ביציאתו הוא פגש את אחיו של הרבי הלא הוא רבי משה בצלאל אלתר הי"ד, והחליט לשתף אותו בהתייעצותו ותשובתו של הרבי. אך מה מאוד התפעל הוא לשמוע את דברי האח באומרו כך:

"אחי, הרבי, מעולם לא יוציא מפיו דבר גנאי על יהודי באשר הוא, פה נקי מכל רבב יש לאחי ואי אפשר לשמוע מפיו דבר גנאי על שום אדם שבעולם, ומה יעשה כאשר שואלים אותו על מאן דהו, והוא הרי חפץ להסתיר את מה שאוחז על אדם מסוים, לכן נותן עונה תשובות קצרות מחוכמות, בכדי שיבינו לבד מה לעשות".

"לכן, אם הוא היה רוצה ומסכים שאדם זה מתאים לתפקיד, הוא בודאי היה מברך על המוגמר ברכת הצלחה וכדומה וזה היה תשובה חיובית שמסכים שאדם זה יהיה משגיח על רוחניות הבחורים. אך הרבי רצה לרמוז שלא תיקח אותו ואין הוא מתאים בכלל לתפקיד, לכן מנה הרבי דבר הנראה על פניו כמעלה דהיינו שאותו אדם הוא פיקח, אבל תלמיד חכם כמו הרב מלובלין יבין שאין הדבר כך..."

"דהנה בפרשתנו, מונה הקב"ה נותן התורה, את מידה זאת בתוך שורה של הרבה חסרונות ולא בתוך שורה של מעלות: "מי שם פה לאדם, או מי ישום אלם, או חרש או פיקח או עיוור הלוא אנכי ה'".

ולא בכדי מנה הקב"ה את הפיקח בין כל המומים, כי לפעמים פיקח יותר מדאי, מום הוא ולא מעלה!

הרבי התכוון בעצם לומר לכבודו שלא תמנה אותו למשגיח! פסק רבי משה בצלאל.

רבה של לובלין יצא מהכלים מהתפעלות מהסתכלות זו, ולבסוף הוכיח סופו על אמיתות הדבר שעייני הרבי מגור ה'אמרי אמת' ראו למרחוק, כאשר לאחר תקופה גילו שפלוני זה נגוע בהשכלה ר"ל, ררוק מזרח ממערב מיראת

שמים טהורה, חיצוניותו הסתירה את דעותיו הפסולות שנשא בקרבנו...

הכעס כפגם באמונה

באחד הימים פנה אליי יהודי ירא שמים שזכה לחנך את בניו בדרך התורה והמצוות, בניו כולם לומדים בכוללים ובישיבות קדושות, ואף הוא עצמו מקובל בסביבתו הקרובה כ'תלמיד חכם'.

אולם בניגוד גמור למצופה מיהודי מאמין וירא שמים, אותו יהודי התלונן בפניי על מזלו הרע ועל כך שניסיונות הפרנסה לא עוזבים אותו לרגע. במר לבו וביאשו הגדול ממצבו הכלכלי הקשה, כמעט שהגיע היהודי להתלונן כלפי שמיא ולהתאונן על דרכי ה' ר"ל.

טיפשות שנאמר 'כי כעס בחיק כסילים ינוח' וכתב 'וכסיל יפרוש אגלת'. רב נחמן בר יצחק אמר בידוע שעוונותיו מרובין מזכויותיו שנאמר 'ובעל חימה רב פשע'."

כלומר, לפי דברי חז"ל אדם שכועס מעביר מעצמו דרגות גבוהות של רוחניות: שכינה אינה חשובה כנגדו ח"ו, תלמודו נשכח ממנו ועוונותיו מרובים מזכויותיו.

בנוסף, כותב הרמב"ם בהלכות דעות (ב, ג): "אמרו חכמים הראשונים כל הכועס כאילו עובד עבודת כוכבים". עכ"ד.

כעסו של האדם, מעיד על פגם באמונתו שכל מה שנעשה עימו הוא מאיתו יתברך, ועלול להביאו לידי מחשבות והרהורים שיש בהם משום עבודה זרה ח"ו.

כך הבנתי לגבי היהודי ירא השמים שכמעט הגיע להתאונן על דרכי ה'. בשעת הניסיון שנשלח לו מאת הבורא, מידת הכעס שלו פגמה באמונתו ומנעה ממנו להתמודד עם הניסיון הקשה שהקב"ה שלח לו, לכן הוא לא היה מסוגל לקבל את ניסיונות חייו בהשלמה, וכמעט הגיע לידי טענות כלפי שמיא ר"ל.

כאשר יעלה בידו לתקן את מידת הכעס שבה הוא לוקה, ממילא גם אמונתו בה' תתחזק, וניסיונות חייו יעלו אותו מעלה מעלה במדרגות הקדושה והיראה.

ברגע הראשון כששמעתי את דבריו עלתה בלבי תמיהה גדולה, הרי תלמיד חכם זה מחנך את בניו לתורה ולמצוות ומוציא ממון רב על לימודיהם במוסדות התורה הטובים ביותר, אם כן כיצד ייתכן הדבר שהוא הגיע לידי טענות קשות כלפי ה' יתברך? הלא אמונתו החסרה סותרת את מעשיו הטובים ואת חינוכו הטהור לילדיו?

אולם כאשר התעמקתי עוד בדבר הבנתי שכפי הנראה אדם זה לוקה במידת הכעס.

מובא בגמרא (נדרים כב, ב): "אמר רבה בר רב הונא כל הכועס אפילו שכינה אינה חשובה כנגדו שנאמר 'רשע כגובה אפו בל ידרוש אין א-להים כל מזמותיו'. רבי ירמיה מדיפתי אמר מְשַׁכְּחַ תלמודו ומוסיף

במרה מפטירין

הפסרת השבוע: "דברי ירמיהו בן חלקיהו" (ירמיה א. ב)

לבני אשכנז: "הבאים ישרש יעקב" (ישעיה כ"ז), ובני בבל ותימן מפטירין "בן אדם הודע" (יחזקאל ט"ז)

הקשר לפרשה: בהפסרה מסופר על הנביא ירמיהו שסירב בתחילה

ללכת בשליחות ה' משום שאינו יודע לדבר כי הוא נער, וכמסופר על משה רבינו בפרשתנו שסירב ללכת בשליחות ה', משום שאינו איש דברים.

נצור לשונך

אין להחליט מחמת זה

תולה ארץ על בלימה

איסור קבלת לשון הרע הוא אפילו אם המספר מספר את הדברים בפרסום לפני כמה אנשים, אף על פי כן אין להחליט מחמת זה, שהדבר אמת, רק יש לשומעים לחוש לזה ולחקור את הדבר, ואם יתברר להם, שהדבר אמת, יוכיחו אותו על ענין זה.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ד הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

כי האדם עץ השדה

"וירא מלאך ה' אליו בלבת אש מתוך הסנה וירא והנה הסנה

בער באש והסנה איננו אכל" (שמות ג, ב)

הקב"ה נגלה אל משה דווקא מתוך הסנה, ולא נראה אליו מתוך האבן או הצאן שמשה היה עסוק ברעייתו, וודאי שישנו עומק הטמון במראה האש מתוך הסנה בדווקא, ויש להתבונן מדוע התגלה ה' למשה דווקא מתוך האש.

ונראה לבאר שרצה הקב"ה לרמוז למשה שהאדם הוא כעץ השדה, וכמו שהעץ זקוק למים על מנת לפרוח, כך האדם זקוק לתורה המשולה למים, כדי לחיות ולהתקיים - כדברי חז"ל (ב"ק יז, א) "אין מים אלא תורה". והמים רבים הם ואין להם גבול ומידה וכן היא התורה רחבה ועמוקה מיני ים, וכל הרוצה ללמוד ולהעמיק - יכול לעשות זאת, משום שהיא כמים שאין להם סוף. וכן נאמר (ברכת התורה) "וחיי עולם נטע בתוכנו", שהקב"ה נטע בליבו של כל יהודי ויהודי את הרצון והיכולת ללמוד ולהגות בתורה, שהיא כעץ חיים למחזיקים בה.

והסנה שהראה ה' למשה היה בוער באש, משום שהאש מרמזת ומסמלת את אש התאוה שבכוחה לכלות ולשרוף את האדם ולהעבירו מן העולם, אך אם האדם ייגע ועמל בתורה, אזי "והסנה איננו אכל", משום שהתורה מגינה מצילה היא מכל סכנה ופגע.

וישנם סוגים רבים ושונים של עצים ואילנות, חלקם עצי סרק וחלקם אילנות נותנים פרי - וזהו המשל. וכן הוא בנמשל, הרשעים משולים לעצי סרק שאין בהם ולא כלום אך קולם הולך ונישא למרחוק. לעומתם הצדיקים משולים לאילנות פרי, שהם נושאים בקרבם תורה ומעשים טובים לרוב, כשם שהאילן נושא את פירותיו.

וכמו כן ישנם עצים שהם ירוקים תמיד ועליהם מכסים אותם אף בשלכת, וישנם עצים המכוסים בעלים רק בתקופות מסוימות בשנה אך עליהם נושרים בשלכת. והנה אף עצים אלו משולים לצדיקים ולשאינם צדיקים. שהצדיק משול לעץ שעליו פורחים ומבלבלים בכל ימות השנה, ושינוי התקופות אינו נותן בו את אותותיו והוא ממשיך לפרוח על אף ולמרות הכל. וזאת משום שהצדיקים שומרים את דבר ה' ועומדים בניסיונות בגבורה, ואינם מועדים ונופלים בכל רוח מצויה.

והמוני ופשוטי העם הם כנגד שאר העצים שלעיתים ירוקים הם ומלאים בעלים, ולעיתים ערומים הם מכל עלה. שאותם אנשים ישנם זמנים שהם מקיימים את המצוות והולכים בדרך ה', אך קורה גם שיצרו הרע תוקפם וגובר עליהם, ועל כן הם זונחים את דרך ה' ונכנעים לתכתיבי היצר, אך עד מהרה מתפקחים הם ושבים בתשובה והעלים שבים ומכסים אותם כבתחילה. ומעתה מבואר מדוע נגלה הקדוש ברוך הוא דווקא מתוך הסנה באש, כיון שיש בעץ מסר המלמד אותנו על דרגות האנשים בעם ישראל.

חזק וברוך

על מידות שבין אדם לחברו

מצות "ואהבת לרעך כמוך", מצוה חשובה היא בלא כל ספק, כלל גדול בתורה. אולם לצד חשיבותה הרבה, לצד משקלה האיכותי הרב, יש למצוה זו גם משקל כמותי משמעותי במיוחד, כזה שמעצים את חשיבותה של המצווה עשרת מונים. על נקודה זו, כבר עמד הסבא מקלם בכתביו (דף י"ג), וכה הם דבריו:

"והנה אין דבר שיוכל האדם לקים אלפים ורבות מצוות בכל רגע ורגע, כי על כל אחד מישראל מצות עשה בפני עצמה. דלכן היצר מתגבר על האדם מאוד בזה להיאבד ממנו הון רב בכל רגע, והמצווה הכללית הזו של אהבת ישראל על כל איש ואיש מישראל בכל רגע ורגע - עולה לכמה רבות מצוות כלליות יחד".

הסבא מקלם, עורך לנו חשבון פשוט:

התורה הלא מצוה אותנו במצות "ואהבת לרעך כמוך". אילו נאהב את אחד מחברינו, האם נקים בכך את המצוה? אין ספק! ומה אם נאהב שני יהודים, האם נקים בכך שתי מצוות? בודאי! ואם נאהב את אותו יהודי, לאורך תקופה. האם נקים רק מצוה אחת? ברור שלא! וכי מדוע נקיים רק מצוה אחת, אם אנו אוהבים יהודי זה עוד ועוד? וכי יעלה על הדעת כי מי שאוהב יהודי במשך רגע אחד - יקים מצוה, ומי שאוהב את אותו יהודי במשך תקופה ממושכת - יקים אף הוא רק מצוה אחת ויחידה?

שורת ההיגיון מחיבת אפוא, כי ככל שאנו נאהב יהודים רבים יותר, במשך זמן רב יותר - כך ייכפל סך המצוות שבידינו עוד ועוד: כל יהודי נוסף - מצוה נוספת. כל רגע נוסף - זוהי מצוה בפני עצמה.

ועתה, הבה נחשב חשבונה של מצוה:

בעולם הרי ישנם מיליוני יהודים. ובכן, אם אנו אוהבים כל יהודי באשר הוא, כמה מצוות אנו יכולים לקים? ברור: מיליוני מצוות!

ביום, ישנם אלפי רגעים ואף יותר מכך. ובכן, אם נאהב יהודי מסוים במשך יום שלם, כמה מצוות נוכל להרוויח? אין ספק: אלפים ורבות!

ואם כך, מה אם נאהב כל יהודי, בכל רגע, למשך יום שלם? הלא אנו כבר מגיעים לחשבון מדהים של מיליארדי מצוות! ואם נמשיך בכך יום אחרי יום, במשך שנים? ממש לא ניתן לתפוס את מספר המצוות העצום שאנו נזכה לקים, וכל זאת - מבלי כל מאמץ וטורח.

אם כן אפוא, כלום ישנו מי שאינו מבין מדוע היצר כה חושש שנקים את מצות "ואהבת לרעך כמוך"? מדוע הוא כל כך מפחד שאנו נאחז בה ונזכה על ידה בלי סוף? מדוע הוא עושה את הכל בכדי להמעיט בערכה ולהפחית מחשיבותה בעינינו? הלא מי כמוהו יודע כי אין בעולם מצוה שניתן לקימה פעמים רבות כל כך, בזמן קצר כל כך, אפילו מבלי לקום מהכסא!

מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב

כי לבעבור נסות אתכם בא הא-להים ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו", פייסן משה תחלה לישראל ואח"כ ערך להם נזיקין וכל מדות הדין, דכתיב אח"כ "ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם כי תקנה עבד עברי וגו' עד ורצע אדוניו את אזנו" וגו'.

אוי להם לרשעים שבשביל מעשיהם המקולקלים ודברים שאינן ראויין שהם עושין הן מביאין את עצמן לידי פסול והן עניים עד יום מותן, והלא הדברים הם ק"ו ומה אם הרשעים שנמכרים בגניבתם אומר הכתוב (דברים ט"ו) "העניק תעניק לו מצאנך וגו' לא יקשה בעיניך בשלחך אותו חפשי" וגו' - צדיקי עולם שעושין רצונו של מקום בכל יום על אחת כמה וכמה.

משלו משל למה הדבר דומה?

למלך שהיה לו פלטרין גדולים והדלת נעולה שאין אדם יכול לכנסו בהן, והיה זיו יוצא ממנה והיו עליו תאנים וענבים וכל מיני מגדים כולן, וזיו אחר סמוך לו יוצא ממנה והיה עליו אכילה ושתיה וכל מיני מזונות וסיפוקין כולן, וכל העם העומדים חוץ מפלטרין של מלך באים ועוברים ושבים שם מה הן אומרים, מן הזיו שהוא יוצא מן הפלטרין של מלך אתה תוכל לידע מה יש בתוכה. כך מן היסורין של הצדיקים בעולם הזה אתה למד מדת פורענותן של הרשעים בגיהנם. אף משלותן של רשעים בעולם הזה אתה למד מתן שכרן של הצדיקים לעולם הבא, שנאמר (תהלים ל"א) "מה רב טובך אשר צפנת ליראיך", ואומר (ישעיה ס"ד) "ומעולם לא שמעו לא האזינו עין לא ראתה" וגו'.

לאכילה וצמר ופשטים להלבישם. כמה עניים ואביונים יש בהם כמה סומין ופסחין וחרשים יש בהם, תנו להם כך וכך חטין ושעורין לאכילה וצמר ופשטים להלבישם. כמה נערים וקטנים וכמה זקנים וזקנות יש בהם, תנו להם כך וכך חטין ושעורין לאכילה וצמר ופשטים להלבישם. מיד נחו עבדיו ובני ביתו מן הפחד והחרדה.

כך כשנגלה הקב"ה ליתן התורה לישראל, לא נגלה עליהם אלא במאמים וארבעים ושנים אלפים רבבות מלאכים, שנאמר (תהלים ס"ח) "רכב אלהים רבתיים אלפי שנאן", ונאמר (חבקוק ג) "אלוה מתימן יבוא" וגו'.

אף כשבא הקב"ה ושכן על הר סיני, היה עמו עשרים ושנים אלף מלאכים ממונים על ישראל ונוטלין כל אחד ואחד מישראל שנים עשר מיל, שנאמר "כנשר יעיר קנו וגו' יפרוש כנפיו יקחהו ישאהו על אברתו" (דברים לב). וכשעמדו אבותינו על הר סיני לקבל את התורה, באותה שעה נזדעזעו ורעדו ופחדו וחרדו חרדה גדולה, שנאמר (שמות י"ט) "ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קולות וברקים וגו' ויחרד כל העם אשר במחנה", ואומר (שם כ) "וכל העם רואים את הקולות וגו' וירא העם וינעו ויעמדו מרחוק, ויאמרו אל משה דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו א-להים פן נמות".

כיון שראה משה את ישראל שהיו מתייראין כשהיה נגלה עליהם הקדוש ברוך הוא והיה מדבר עמהם, אמר להם משה אל תיראו, שנאמר "ויאמר משה אל העם אל תיראו

"הנה אנכי שולח מלאך לפניך לשמרך בדרך" (שמות כ"ג). ברוך המקום ברוך הוא שבחר בהן בישראל יותר מבכל מעשה ידיו וקנה אותם קנין גמור וקרא אותם בנים ועבדים לשמו. בא וראה מה נאמר בהן בישראל (שמות ו) "לכן אמור לבני ישראל אני ה' וגו' ולקחתי אתכם לי לעם וגו' והבאתי אתכם אל הארץ" וגו'.

יהי רצון מלפניך אבי שבשמים שלא תתני ביד שליח לעולם, מה כתיב מקודם (שמות י"ט) "בחדש השלישי" וגו', ואחריו מה כתיב (שם כ"א) "ואלה המשפטים", ואחריו מה כתיב "הנה אנכי שולח מלאך" וגו'.

משלו משל למה הדבר דומה?

למלך בשר ודם שבא בסוסים ובפרשים ובחיילות הרבה, כיון ששמעו עבדיו ובני ביתו נזדעזעו ופחדו ורעדו וחרדו חרדה גדולה, והמלך היה חכם ופקח ובעל בינה ומחשבה. מה עשה, בא וישב במדינה סמוך לביתו ואמר להשרים והדוכסין שלו כמה בעלי בתים יש להם, תנו להם כך וכך חטין ושעורין

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

בחנוכת הבית של אחד מתלמידי באשדוד, סיפרה אחת המשתתפות, סיפור מדהים שאירע אצל אמה בשעה שהתגוררה בקזבלנקה.

כידוע, כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א היה גר בתחילה באסווריא, ובשלוש שנותיו האחרונות הוא עבר להתגורר בקזבלנקה, ושם גם הוא נטמן. בקזבלנקה בה התגוררו למעלה ממאתיים וחמישים אלף יהודים, התפרסם רבי חיים כאשר כולם הכירו בקדושתו הגדולה. כך למשל כאשר הוא היה עובר ברחוב היו כולם נדחקים כדי לזכות לנשק את ידיו ולבקש את ברכתו. שכן הוא היה דמות אמת, וכולו תורת אמת, ומשום כן השי"ת האציל עליו מקדושתו וברכותיו היו עושות פרי, ולכן כולם חפצו לזכות בברכתו.

אותה אשה היתה יוצאת כל יום אל השוק לקניות, ובדרכה היתה עוברת כאמור ליד ביתו של רבי חיים זיע"א כדי לבקש את ברכתו. באחת הפעמים, שאל אותה הצדיק: לאן פנייך מועדות? והיא משיבה: לשוק, לערוך קניות כמו בכל יום. אמר לה הצדיק: אל תלכי לשוק. שובי וחזרי הביתה ותישארי שם. את הקניות תוכלי לערוך בצהריים, או אפילו מחר.

אותה אשה לא שאלה על מה ולמה, שכן אם הצדיק אומר בוודאי יש דברים בגו, וללא אומר ודברים היא חזרה לביתה. כשבעלה הבחין בה כשהיא בבית שאל אותה לפרש הדבר מדוע היא חזרה מבלי לקנות דבר כפי שתכננה?

"כך אמר הצדיק", השיבה. והצדיק לא אמר לך מדוע עליך לחזור הביתה? חזר ושאל הבעל. והאשה משיבה: "הצדיק לא הסביר לי, ואני גם לא שאלתי אותו מדוע עלי לחזור. אבל מכיון שהוא אמר לי לחזור, מיד חזרתי הביתה כדבריו".

לאחר כרבע שעה, דפקה בדלת אחת השכנות, ואמרה לה: תמהרי ללכת לבית בתך, היא צלצלה אלי וביקשה להודיע לך שבעלה קיבל אירוע מוחי, מצבו אנוש והוא נוטה למות.

או אז הבינה האשה מדוע אמר לה כ"ק רבי חיים זיע"א לשוב מהר לביתה, כדי שתוכל לקבל את הידיעה הזאת. היא כמוכנן רצה מהר לבית בתה, ושם בתה אומרת לה בקול רפה: "אמא! בעלי גוסס". ואמנם, לאחר מספר דקות השיב הבעל את נשמתו הטהורה ליצורה.

כאשר כ"ק רבי חיים זיע"א בא לנחם אותם, שאלה אותו האם: רבי! מדוע לא אמרת לי שחתי הולך למות, ורק אמרת לי לחזור הביתה מבלי לפרט על מה ולמה? השיב לה הצדיק: האם רצית שאני אצער אותך לפני הזמן. די בצער של עכשיו!

מכאן יכולים אנו ללמוד ולראות את גדולתו וקדושתו של הצדיק. כ"ק רבי חיים זיע"א ראה ברוח קדשו את כל מה שיתרחש והכל היה פתוח לפניו, אבל על אף זאת לא רצה לצער את בני ישראל. הוא הרגיש בצערן של ישראל, אבל היה לו לב טוב, ועשה ככל יכולתו כדי להפחית מצערן של ישראל.